

PRUTGÄSS. FOTO: MAGNUS ULLMAN.

Sträckfågelräkningar vid **Falsterbo** *hösten* **2009**

MIGRATION COUNTS AT FALSTERBO IN THE AUTUMN OF 2009

Räkningar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Den övervägande majoriteten av arterna räknades medan åldern bestämdes för rovfåglar och vissa andra grupper. Antalsmässigt den sämsta säsongen på flera år, där dock bilden för olika arter är något splittrad. Generellt räknades tropikflyttarna i förhållandevis höga antal beroende på en bra koncentration till Falsterbo i rådande västvindar. Efter tidig kyla i oktober och därefter dominerande ostvindar uppträdde flertalet kortflyttare istället ovanligt fåtaligt. Detta drabbade t.ex. de båda talrikaste rovfågelnarna, ormråk och sparvhök. Dock var ungfågelsandelen låg för flertalet rovfåglar och mest påtagligt var detta hos gnagarspecialisten fjällvråk. Sämre sommarväder, främst i norra och mellersta Sverige, bidrog sannolikt till en ovanligt låg ungproduktion även för de flesta tättingar. Flertalet invasionsarter saknades helt och det var egentligen bara de två korsnäbbarna som var i rörelse. I gengäld uppträdde dessa i rekordantal.

MEDDELANDE NR 253 FRÅN FALSTERBO FÅGELSTATION

AV NILS KJELLÉN

De standardiserade hösträckningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas i Fåglar i Skåne (Kjellén 2009 och tidigare). Numera presenteras det samlade resultatet löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: www.skof.se/fbol/index_s.html Det nedmonterbara vindskyddet på Nabben blåste sönder under senhöstens stormar, men kommer att repareras inför nästa säsong.

FÅLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14.00. Nils Kjellén har räknat under hela perioden. Under tiden 11 augusti t.o.m. 10 november har räkningarna skett tillsammans med David Erterius. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Under ett fåtal dagar då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid, för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin, Måns Karlsson och Pekka Westin fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har skickat sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 2 dagar i juli, 19 dagar i augusti, 22 dagar i september, 17 dagar i oktober, 0 dagar i november (främst beroende på dåligt sträck) och 2 dagar i december. Från Hellebæk, norr om Helsingör, med bevakning 62 dagar 13 augusti–29 november, har siffror erhållits från Steen Søgaard.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Våren var allmänt torr och solig medan juni bjöd på temperaturer väl under medel. Samtidigt regnade det mycket i mellersta och norra Sverige, vilket torde ha missgynnat häckningen för flertalet arter. För detta talar t.ex. rekord-

låga ringmärkningssiffror i Falsterbo och Ottenby under hösten. Tillgången på smågnagare var generellt dålig, främst i Norrland, varför ungproduktionen för flertalet nordliga rovfåglar var dålig.

Lågtryckspassager västerifrån under augusti gav återigen en fin passage av adulta vadare och tärnor, medan måsarna var klart fåtaligare än under de senaste höstarna. De tropikflyttande rovfåglarna var relativt talrika trots att ungfågelsandelen allmänt låg under medel. Alltså främst en bra koncentration till Falsterbohalvön i rådande västvindar. Även flera långflyttande tättingar, som ladusvala, trädiplärka och gulärta sträckte i goda antal. Här har vi dock inget mått på ungfågelsandelen. Hela september var klart varmare än normalt och västvindarna fortsatte att dominera. Detta ändrades emellertid abrupt i oktober. Efter ett par dagars västlig storm 3–4 oktober kom drygt en vecka med nattfrost ner till Skåne från 10 oktober. Rådande nord- och ostvindar gjorde att landet tömdes på fågel utan någon koncentration till Falsterbo. Det dåliga sträcket fortsatte månaden ut i dominerande ostvindar. De friska ostvindarna fortsatte in i november även om det efterhand blev lite varmare. När vinden gick över på syd och västsektorn under periodens senare dagar blev sträcket genast bättre.

Allmänt uppträdde majoriteten av kortflyttarna i låga antal, vilket främst får skyllas på dåligt sträckväder. Påtaglig var avsaknaden av invasionsarter samt bär- och fruktätare som uppenbarligen hittade föda längre norrut. Avvek gjorde endast de båda korsnäbbarna och i viss mån grönsiska, som istället var ovanligt talrika.

Totalsumman på närmare 1,4 miljoner sträckare ligger väl under genomsnittet, men är på inget vis rekordlåg. Medelvärdet höll sig relativt konstant under 1970- och 1980-talen. Efter en tydlig nedgång under 1990-talet ligger genomsnittet för de senaste nio åren klart över motsvarande för de tidigare decennierna. En motsvarande ökning syns även i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2010). De arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna under 37-årsperioden presenteras i Tabell 1. Här påverkar höstens tillfälliga trendavvikelse föga. Allmänt fortsätter nedgången för de arter som minskat mest un-

● TABELL 1. ÖKANDE OCH MINSKANDE ARTER

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo perioden 1973–2009. Spearman Rank (r): * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$.

Species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo 1973–2009.

Ökande arter / Increasing species.

Art	r	sign	Art	r	sign
Röd glada	0,98	***	Skäggmes	0,56	***
Grågås	0,95	***	Fiskgjuse	0,55	***
Pilgrimsfalk	0,94	***	Stjärtand	0,55	***
Vitkindad gås	0,89	***	Trädlärka	0,54	***
Gråhäger	0,87	***	Tordmule	0,53	***
Brun kärrhök	0,86	***	Forsärla	0,51	***
Havsörn	0,82	***	Gråsiska	0,51	***
Sjööorre	0,80	***			
Mindre sångsvan	0,76	***	Stenfalk	0,49	**
Fiskmå	0,76	***	Fjällabb (1986–2009)	0,49	**
Trana	0,75	***	Dvärgmå	0,47	**
Kanadagås	0,72	***	Myrspov	0,47	**
Blåsand	0,72	***	Kustpipare	0,46	**
Steglits	0,72	***	Ljungpipare	0,44	**
Sparvhök	0,71	***	Grönsiska	0,44	**
Bläsgås	0,69	***	Ringduva	0,43	**
Prutgås	0,65	***	Sillgrissla	0,42	**
Snatterand	0,64	***	Svarttärna	0,42	**
Skedand	0,63	***			
Grönfink	0,62	***	Brun glada	0,41	*
Dubbeltrast	0,62	***	Blåmes	0,41	*
Stäpphök (1986–2009)	0,61	***	Kustlabb	0,37	*
Sångsvan	0,61	***	Roskarl	0,37	*
Smålom	0,60	***	Tornfalk	0,34	*
Fisktärna	0,59	***	Kaja	0,34	*
Gulhämpling	0,57	***	Drillsnäppa	0,34	*

Minskande arter / Decreasing species.

Art	r	sign	Art	r	sign
Kråka	-0,92	***	Gulspurv	-0,46	**
Fältpiplärka	-0,83	***			
Stare	-0,79	***	Pilfink	-0,40	*
Rödstr. piplärka	-0,74	***	Sädesärla	-0,39	*
Bivrråk	-0,73	***	Småtärna	-0,39	*
Enkelbeckasin	-0,62	***	Skrattmå	-0,39	*
Knipa	-0,57	***	Rödvingetrast	-0,38	*
Vinterhämpling	-0,56	***	Tofsvipa	-0,36	*
Berglärka	-0,56	***	Sädgås	-0,36	*
Bergand	-0,56	***	Råka	-0,35	*
Ortolansparv	-0,55	***	Hussvala	-0,35	*
			Hämpling	-0,34	*
Jorduggla	-0,50	**	Backsvala	-0,33	*
Turkduva	-0,49	**	Gräsand	-0,33	*
Skärpiplärka	-0,47	**	Blå kärrhök	-0,33	*

● TABELL 2. UNGFÅGELSANDEL FÖR VISSA ROVFÅGLAR

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2009.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2009.

	2008	2009	Medel Mean	Medel 86–90	Medel 91–95	Medel 96–00	Medel 01–05	Medel 06–09
Bivråk	16	12	12	13	10	11	13	14
Brun glada	29	17	16	15	15	7	26	22
Röd glada	63	58	76	83	76	75	76	67
Havsörn	32	31	38	36	36	29	52	39
Brun kärrhök	71	56	75	76	78	77	74	67
Blå kärrhök	65	62	65	60	57	66	74	66
Stäpphök	100	80	49	25	0	100	46	74
Ängshök	86	73	62	51	51	69	75	63
Duvhök	86	100	92	96	95	100	95	72
Sparvhök	67	90	78	79	80	73	78	79
Ormvråk	47	35	46	38	44	53	49	46
Fjällvråk	24	6	26	25	19	19	35	32
Mindre skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0
Kungsörn	-	100	57	43	70	100	75	100
Fiskgjuse	44	23	51	50	51	60	51	39
Tornfalk	79	69	76	70	75	79	81	78
Aftonfalk	0	-	92	50	78	100	100	33
Stenfalk	67	84	85	88	86	82	91	79
Lärfalk	88	78	87	89	84	87	85	87
Pilgrimsfalk	30	23	30	40	30	29	29	30
Medel	52	52	56	51	52	61	61	54
<i>12 arter</i>	<i>55</i>	<i>50</i>	<i>59</i>	<i>59</i>	<i>58</i>	<i>59</i>	<i>61</i>	<i>57</i>

der perioden trots förmodat tillfälliga ljusningar för arter som tofsvipa och skärpiplärka. Generellt gäller fortfarande att andelen tropikflyttare som minskar är större än bland kortflyttarna. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de ej åldersbestämda rovfågarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 36 379 rovfåglar kan jämföras med ett genomsnitt på 42 930. Trots detta uppträdde flertalet rovfåglar i relativt höga antal och den låga siffran styrs främst av de båda normalt talrikaste arterna, sparvhök och ormvråk, som uppträdde betydligt sparsammare än normalt under 2009. Liksom för fler-

talet sträckare var antalet rovfåglar förhållandevis lågt under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Ungfågelsandel åren 2008–2009 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger klart under medel för hela perioden, vilket blir ännu tydligare om vi endast inkluderar de 12 vanligaste arterna (Tabell 2). Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2008 återfinns i Tabell 4.

BIVRÅK *Pernis apivorus*

Totalt 4311 är klart högre än de senaste två åren och ligger över genomsnittet sedan sekelskiftet. Det känns alltså som om minskningstakten gått ner sedan dess. Första högre antal var 349 ex 19 augusti. Därefter följde en ovanligt jämn passa-

Antalet sträckande bivåkar låg över medel för 2000-talet och det finns tecken på att beståndet har stabiliserat sig på en lägre nivå. Bland de totalt 865 bivåkar som sträckte ut 7 september dominerade de gamla fåglarna. Foto: Johan Stenlund.

ge fram till månadsskiftet där högsta siffran inskränkte sig till 403 ex 31 augusti. En ny topp 6–9 september med som mest 865 ex 7 september omfattade främst adulta fåglar. Som mest räknades 97 ungfåglar följande dag med hyfsade antal ytterligare två veckor. Därefter enstaka fram till början av oktober. Sist ut var en vingskadad adult 9 oktober.

Mediandatum för adulta 31 augusti ligger tre dagar senare än medel sedan 1986. Ungfåglarna kulminerade däremot tre dagar tidigare än normalt 10 september. Ungfågelsandelen på 12 % överensstämmer med medel och andelen har faktiskt generellt ökat något sedan 1986 (Tabell 2). Det är något förvånande att häckningen gått så pass bra en kall och regnig sommar. Kanske kan vissa par föda upp ungarna på annat än getingar. I undersökningsområdet i Dalsland gav 5 häckningsförsök ett genomsnitt på 1,29 flygga ungar, vilket ligger väl över medel under den 16-åriga studien (0,83 ungar/häckande par).

Långsiktigt har antalet par minskat till en tredjedel medan häckningsutfallet inte gått ner (Ilmo Södergren; www.ilmo.se).

Bivåken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Björklund m.fl. 2009). Här uppges minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatssområden med den starkare duvhöken som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad.

Flertalet svenska bivåkar övervintrar i tropiska Västafrika (Fransson & Pettersson 2001). Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskat på senare år, är det fullt möjligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika.

Vid Stevns klint låg dagssiffrorna generellt klart under Falsterbos och totalt räknades 2711

bivråkar under hösten (63 %). Antalet vid Hellebæk inskränkte sig till 489 ex.

BRUN GLADA *Milvus migrans*

Den första bruna gladan sträckte 7 augusti och följdes av ytterligare fyra under månaden. I september passerade 10 ex med dagsbästa på tre, som sträckte ut tillsammans, 20 september. Avslutningsvis bokfördes ensamma fåglar 6 och 8 oktober. Dock sågs en insträckare vid Stevns klint så sent som 29 oktober. Sammanlagt 18 bruna glador utgör en ny hög siffra och arten återfinns numera på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1).

Vid Stevns summerades 17 ex varav minst tre inte sågs från Nabben. Av årets sträckare var nio adulta, sex fjolårsfåglar (2K) och tre juvenila. Av de adulta var en av östlig typ med relativt ljus dräkt och förhållandevis stora handpennebasfläckar. Ungfågelsandelen på 17 % ligger nära genomsnittet. Mediandatum för de juvenila (24 augusti) inföll nästan en månad före medel, medan de äldre kulminerade fem dagar senare än normalt 11 september.

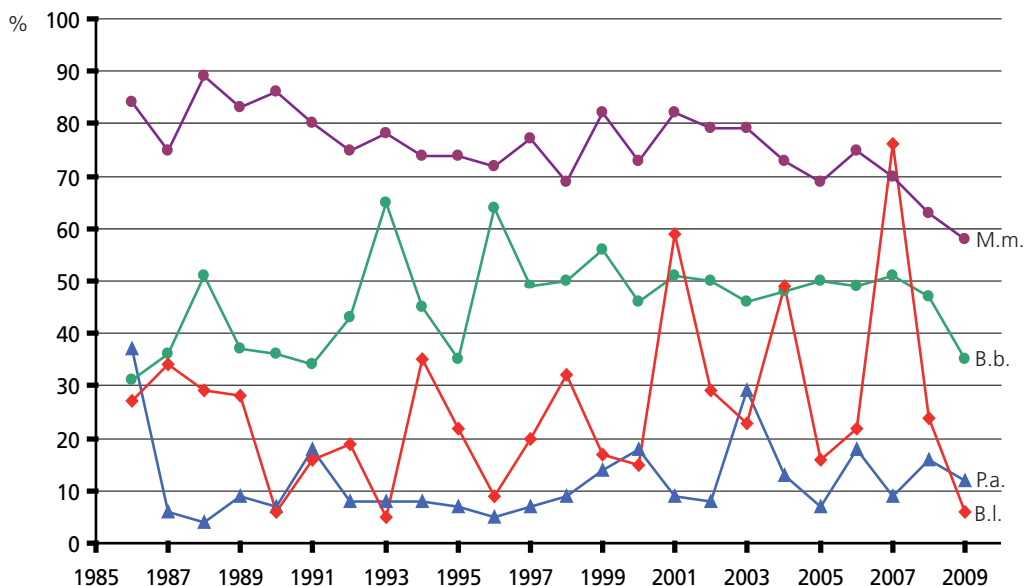
Under 2008 konstaterades en häckning i Västmanland samtidigt som rrk uppskattar att det numera häckar tre par i Norrbotten (Hellström & Strid 2009). Uppgången av antalet juvenila i Falsterbo skulle kunna tyda på att det finns någon häckning även i Sydsverige. I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002, och 2008 registrerades fyra territoriella par (Björklund m.fl. 2009).

RÖD GLADA *Milvus milvus*

Vid Stevns bokfördes en insträckande glada redan 14 juli. I Falsterbo vände flertalet som sågs under augusti, med endast 6 konstaterade utsträckare. Första högre antal var 95 ex 11 september. Efter en jämn passage kom sedan en topp med 301 sträckare 29 september och 163 ex 30 september. När det sedan blev kallt passerade 168 ex 8 oktober och årsbästa på 493 ex 9 oktober. Ytterligare ett par hundra dagar bokfördes 21 och 29 oktober, medan antalet i november var ovanligt lågt. Att utsträck kan äga rum även senare visas av 23 ex Stevns klint den 2 december. Totalt 2272 kan jämföras med 1467

Andelen unga rödglador har minskat kontinuerligt i takt med att beståndet ökat. Hösten 2009 utgjorde ungfågarna endast 58 % av sträckarna, den lägsta andelen sedan 1986. Foto: Tommy Holmgren.

Figur 1. Ungfågelsandel hos röd glada (M.m.), ormrör (B.b.), fjällvråk (B.l.) och bivörk (P.a.) 1986–2009. Proportion of juveniles in Red Kite (M.m.), Common Buzzard (B.b.), Rough-legged Buzzard (B.l.) and Honey Buzzard (P.a.) 1986–2009.

(65 %) vid Stevns, där det var bevakning alla bra sträckdagar. Antalet ligger något under fjolårets rekordnotering på 2891 sträckare, men gladan är den art som visar den kraftigaste ökningen under perioden (Tabell 1).

Det svenska beståndet var nere i ungefär 50 par kring 1970 men uppskattades till 1950 par 2008 (Hellström & Strid 2009), en fantastisk återhämtning. Det svenska beståndet blir därmed allt viktigare internationellt, eftersom gladan minskat i de viktigaste länderna i Västeuropa i sen tid. I Danmark är gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt och föremål för ett nystartat räddningsprojekt. År 2008 häckade 71–84 par, efter en uppgång med 50 % sedan 2007 (Nyegaard & Grell 2009). Koncentrationen till Falsterbo är förhållandevis hög för gladan och vid Hellebæk räknades endast 56 sträckare under hösten.

Mediandatum 9 oktober för adulta överensstämmer med medel, medan 30 september för de juvenila ligger en dag senare än genomsnittet sedan 1986.

Efter en nedgång de senaste höstarna var ungfågelsandelen på 58 % den klart lägsta som bok-

förts hittills (Figur 1). Detta skulle kunna bero på att häckningsutfallet allmänt blivit sämre i den allt tätare skånska populationen. I samband med Projekt glada inventerades ett par större områden i södra Skåne årligen. Den genomsnittliga ungpåproduktionen per häckningsförsök var 1,71 ungar under åren 1977–1997. Idag har vi ingen riktig koll på utfallet, men det känns rimligt att ungpåproduktionen efterhand går ner när tätheten ökar. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland det ökande antalet övervintrare hårdnar. Sannolikt är överlevnaden en normalvinter större för de fåglar som stannar i Sverige, jämfört med sådana som flyttar till Sydvesteuropa. Även om antalet skjutna fåglar i övervintringsområdet minskat finns rapporter om att flera rovfåglar dött efter att ha ätit förgiftat kött i t.ex. Spanien.

HAVSÖRN *Haliaeetus albicilla*

Under året omfattade den skånska populationen 11 par (Ivarsson 2009). I Danmark, dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 22 par 2008, vilka producerade 27 ungar (Nyegaard & Grell

2009). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 350 par år 2008 (Stjernberg m.fl. 2009). Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträckssiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Höstens 39 sträckare är en rejäl uppgång jämfört med hösten förra men en bit under rekordsiffran på 58 fåglar från 2007. Generellt lämnar fler havsörnar landet om senhösten är kylig.

Insträck vid Stevns noterades redan 14 juli. I Falsterbo bokfördes den första havsörnen 14 augusti och följdes av ytterligare tre under månaden. Därefter en förhållandevis jämn och gles passage med 14 fåglar i september och 19 i oktober. Varmt väder med dålig sikt förklarar att endast 2 sträckte ut i november. Första frostdagen efter detta sågs 4 insträckande vid Stevns 2 december. Där räknades sammanlagt 45 havsörnar, varav 5 utanför räkningsperioden i Falsterbo. Överensstämmelsen mellan enskilda dagar är inte total och minst 16 av de danska fåglarna sågs ej från Nabben. Enligt Tim Andersen kommer en del av fåglarna vid Stevns norrifrån längs kusten och det förekommer även att örnar sträcker ut mot Falsterbo. Vi får nog räkna med ökande rörelser fram och tillbaka över Sundet efterhand som antalet stationära fåglar i regionen ökar.

Höstens örnar fördelar sig på 1 adult, 6 äldre subadult, 20 yngre subadult och 12 ungfåglar. Mediandatum för äldre (13 okt) såväl som för juvenila (9 okt) ligger något tidigare än normalt. Ungfågelsandelen varierar en hel del och årets 31 % ligger något under medel (Tabell 2). Vid Hellebæk räknades förhållandevis höga 9 havsörnar med en topp i början av oktober.

ORMÖRN *Circaetus gallicus*

En äldre (2K+) ormörn vände över halvön 12 september men sågs inte vidare. Den kunde artbestämmas från Nabben fast den befann sig ungefär 4 km bort över Skanörs ljung. Detta innebär femte året i rad för arten, men det finns inget som tyder på att samma fågel återkommer.

Sammanlagt har 17 ormörnar setts sedan 1973 vilket blir ett snitt på en vartannat år. Observationer har gjorts mellan 21 augusti och 3 oktober med mediandatum 5 september och ännu har ingen ungfågel observerats.

BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus*

Sträcket var som vanligt igång redan från räkningarnas start och utsträck bokfördes sedan under hela 25 dagar såväl i augusti som under september. Den första toppen inföll 19 augusti med 97 sträckare. Antalen var sedan förhållandevis låga fram till en markant topp med 211 ex 8 september och 135 ex 9 september. Den första siffran innebär nytt dagsrekord. Påfallande var att de adulta fåglarna dominerade klart med t.ex. 67 hanar. Därefter minskande antal under resten av månaden. Av nio fåglar i oktober passerade den senaste 23 oktober. Sammanlagt 1065 bruna kärrhökar ligger inte långt under rekordsiffran på 1093 från 1999. Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen legat mer stilla på en hög nivå, varför näringsunderlaget nu kanske bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och mer stabila siffror sedan dess (Björklund m.fl. 2009).

Mediandatum för samtliga kategorier styrs av sträcktoppen i september och inföll således senare än normalt, nämligen 7 september för de adulta honorna och 8 september för såväl adulta hanar som ungfåglar. Årets ungfågelsandel (56 %; Tabell 2) är faktiskt den lägsta som registrerats och höstens 597 juvenila ligger endast tio över fjolårets. Den höga totalsiffran speglar således inte ett ovanligt bra häckningsutfall. Istället var det uppenbarligen så att de adulta fåglarna koncentrerades mer än vanligt till Falsterbo på grund av lämpligt väder. Sammanlagt 468 adulta är den i särklass högsta siffran sedan 1986 (då åldersbestämning inleddes) och kan jämföras med ett medeltal på 205 samt tidigare årsbästa på 315 från 2004. Bland hanarna utgjordes 13 % av fjolårsfåglar (2K), medan motsvarande siffra för honorna var 3 %. Mediandatum för fjolårsshanorna överensstämmer med övriga hanar, medan honorna kulminerade 28 augusti.

Vid Stevns räknades 656 bruna kärrhökar varav 127 under toppdagen 8 september. Uppå Hellebæk bokfördes 52 sträckare, vilket ligger strax under medel.

BLÅ KÄRRHÖK *Circus cyaneus*

Ett fåtal adulta passerade i augusti och den första ungfågeln dröjde till 10 september. Passagen i september var förhållandevis gles medan anta-

Nytt dagsrekord för brun kärrhök sattes 8 september då 211 ex passerade Nabben. Foto: Jens B Bruun.

len ökade något i samband med kylan i början av oktober. Årsbästa inskränkte sig till 15 ex 6 oktober följt av tio sträckare 10 oktober respektive 29 oktober. Även novembersiffrorna var relativt blygsamma (Tabell 4). Mediandatum för adulta hanar (27 sept) ligger två dagar tidigare än medel, medan de adulta honorna kulminerade nio dagar senare än vanligt den 29 september. Ungfågelsestoppen 14 oktober var fyra dagar sen. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en generell senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. Andelen hanar bland de adulta (44 %) ligger nära medel. Bland dessa urskiljdes 6 % fjolårsfåglar. Detta är sannolikt i underkant, då det är svårare att separera 2K-hanar än hos brun kärrhök.

Totalt 194 blå kärrhökare ligger klart under medel efter två bättre år. Arten kommer därmed åter upp på listan med signifikant minskande arter (Tabell 1). Nedgången är dock inte lika slående som för fjällvråk, den andra nordliga gnagar-specialisten. Även om ungfågeln är överrepresenterade i Falsterbo antyder ungfågelsandelen på 62 % en ungfågelsproduktion något under genom-

snittet (Tabell 2) och den sjunker till 59 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986. Även om de flesta blåhökarna troligen har svenskt ursprung, ingår sannolikt en del finska häckare. Där har beståndskurvan pekats svagt nedåt sedan 1997, medan antalen ökade något under 1980-talet (Björklund m.fl. 2009).

På den danska sidan räknades 89 sträckare vilket motsvarar 46 % av Falsterbosiffran. Skillnaden mellan enskilda dagar var som vanligt stor och minst 26 blå kärrhökare sågs inte från Nabben. Vid Hellebæk räknades endast 18 ex under hösten vilket utgör en ny bottennotering och kan jämföras med ett genomsnitt på 80.

STÄPPHÖK *Circus macrourus*

Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till 11 under 1980-talet och 10 på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel har dock antalen varit klart lägre de senaste åren. Höstens fåglar fördelar sig på en adult hona 17 augusti och fyra ungfåglar mellan 8 och 19 september. Av dessa sågs två ju-

venila på den danska sidan där man även noterade en stängshök 23 augusti. I Finland konstaterades en häckning 2008 (Björklund m.fl. 2009).

ÄNGSHÖK *Circus pygargus*

På Öland fanns 33 par 2008, och på Gotland uppskattades 7 par häcka. På fastlandet var antalet 9–11 par, varav 2–3 par i Nordostskåne (Hellström & Strid 2009). Sammantaget en minskning med några par sedan närmast föregående år. I Danmark registrerades 21–26 par 2008, vilka hade förhållandevis bra häckningsutfall. Häckningarna är nästan helt koncentrerade till Sydvästjylland. Beståndet har minskat successivt och framtidsutsikterna bedöms vara ogynnsamma (Nyegaard & Grell 2009). I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket endast omfattade tre par 2008 (Björklund m.fl. 2009).

Antalen i Falsterbo ökade under 1990-talet, men har sedan legat relativt still på en lägre nivå. Höstens 11 sträckare utgör emellertid den högsta siffran på tio år. I augusti passerade två hanar och sju ungfåglar, varav tre den 19 augusti, därefter en hona och en ungfågel 8 september. Detta innebär ett något större tidsmässigt överlapp med stäpphök än flertalet år. Ungfågelsandelen på 62 % ligger över genomsnittet (Tabell 2). Vid Stevns klint bokfördes ytterligare tre honor i augusti.

DUVHÖK *Accipiter gentilis*

Det råder något delade meningar om ifall duvhöken för närvarande minskar hos oss. Dock finns en signifikant nedgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2010). Sentida minskningar finns belagda från såväl Danmark som Norge och Finland (Nielsen & Storgård 2006, Grønlien 2004, Björklund m.fl. 2009). Som orsaker anges minskad areal gammelskog men även direkt mänsklig förföljelse, främst från danska fasanodlare.

Totalt 22 duvhökar ligger klart under genomsnittet på 33 ex. De årliga fluktuationerna är stora, men högre antal brukar registreras under kalla höstar. Den första sträckaren passerade redan 13 september, ett ovanligt tidigt datum. Sedan dröjde det en månad till nästa. En sen topp innehöll sju fåglar 29 oktober och tre ex 30 oktober, men sedan följde endast en sträckare i november. Samtliga sträckare utgjordes av juve-

nila medan de adulta i högre grad stannar kvar i häckningsreviret. Bland ungfågarna dominerade som vanligt hanarna med 72 %. Mediandatum för samtliga, 29 oktober, överensstämmer med genomsnittet. Vid Stevns klint bokfördes 8 duvhökar medan endast en sågs vid Hellebæk, att jämföras med ett medeltal på 16 ex.

SPARVHÖK *Accipiter nisus*

Sträcket var som vanligt igång från början av augusti. Antalen var dock blygsamma fram till 19 augusti då 415 ex sågs. Högre antal dröjde sedan till 1 september då 880 räknades. Något senare bokfördes höstens högsta siffror med 1587 ex 8 september, 1250 ex 9 september och 1313 ex 11 september. Därefter minskade antalen under resten av månaden. En ny mindre topp kom i samband med kalluften i början av oktober, då som mest 930 ex räknades 6 oktober och 951 ex 9 oktober. Sedan tog det dock abrupt slut och antalen under senhösten var pinsamt låga (Tabell 4). Detta står i skarp kontrast till hösten 2008 med åtskilliga tusendagar under senare halvan av oktober. Uppenbarligen var det så att landet tömdes i samband med frostveckan relativt tidigt i oktober. Sparvhökarna koncentrerades då inte speciellt till Falsterbo i den friska nordvinden.

Efter en relativt kraftig uppgång de första 29 höstarna låg årssummorna därefter mer stabilt på en hög nivå några år. Plötsligt kom sedan fjolårrets rekordnotering på 37 262. Jämfört med detta utgör årets 19 307 en förvånansvärt låg siffra. Anledningen är dock knappast en ovanligt dålig ungpåproduktion, då de juvenila som sträcker tidigare på säsongen uppträdde i normala antal. Istället var det främst de adulta som valde en annan väg under senhösten p.g.a. olämpligt sträckväder.

I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend sedan 1970-talet (Heldbjerg & Eskildsen 2009). I häckfågelstudier från Finland finns snarast en negativ trend sedan 1980, som förstärks de senaste åren. Sammanställarna tror dock att detta delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Björklund m.fl. 2009).

Vid Stevns registrerades 6659 sparvhökar vilket motsvarar 34 % av Falsterbos antal och dags-siffrorna låg generellt klart under motsvarande

Totalt 7396 sträckande ormråkar är den lägsta årssumman hittills. Foto: Per Lagerås.

från Nabben. Från Hellebæk räknades rekordlåga 601 ex att jämföra med ett genomsnitt på 1400 ex.

De unga honorna kulminerade tre dagar senare än normalt den 8 september och de unga hannarna nio dagar tidigare den 19 september. Motsvarande adulta kategorier kulminerade också ovanligt tidigt den 8 respektive 9 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar snarast tidigare lagts sedan starten 1973. De fåtaliga äldre sparvhökarna ledde till en rekordhög ungfågelsandel på 90 % (Tabell 2). Uppenbart är denna siffra mer beroende av sträckvädret under olika delar av säsongen, än av årets ungpåproduktion. Allmänt syns heller inga trender sedan 1986 (Tabell 2). Det är osäkert om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar i alla fall ingen sådan uppgång (Lindström m.fl. 2010).

ORMVRÅK *Buteo buteo*

Utsträcket var närmast obefintligt under augusti. En första topp med 608 sträckare kom 11 september, följt av mindre antal resten av månaden. I samband med oktoberkylan sträckte 2565 ex 9 oktober och 816 ex 13 oktober. Enda högre antal under senhösten blev 305 ex 29 oktober. To-

talt endast 7396 ormråkar utgör faktiskt den lägsta siffran hittills, även om ett par liknande antal finns från höstarna 1986 och 1998. Vid Stevns räknades totalt 3501 under hösten.

Man frågar sig var resterande vråkar lämnade landet. Att en hel del som vanligt sträckte över norra delen av Öresund visas av totalsumman från Hellebæk som slutade på 21 593 ex. Toppdagar var 2596 ex 30 september, 3544 ex 2 oktober samt 5840 ex 5 oktober, därefter ytterligare fyra tusendagar under perioden 8–12 oktober.

Det mesta tyder på att fler ormråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2010) samt uppgifter från flera ornitologer om fler ormråkar i Mellansverige vintertid.

Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar inte på någon förändring medan en signifikant ökning registrerats i standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2010). I Danmark har arten ökat som häckfågel sedan 1970-talet (Heldbjerg & Eskildsen 2009). I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en neråtgående trend i hela landet sedan 1990 (Björklund m.fl. 2009). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen har sedan åldersbestämningen inleddes 1986 legat betydligt högre än hos övriga vråkar (Figur 1). Årets 35 % ligger väl under genomsnittet (Tabell 2). Om vi istället jämför antalet juvenila under hösten med det genomsnittliga antalet adulta sträckare sedan 1986 sjunker ungfågelsandelen till 29 %. Helt uppenbart har häckningsresultatet varit förhållandevis dåligt, vilket sannolikt främst är en följd av dålig smågnagarförekomst.

Mediandatum för de adulta inföll fyra dagar senare än normalt 9 oktober, medan ungfågglarna kulminerade samma dag vilket är fem dagar tidigare än normalt. Om vi jämför mediandatum för alla ormvråkar har det senarelagts med fyra dagar sedan 1970-talet.

FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus*

Efter 1165 ex hösten 2007 och fjolårets 885 sträckare slutade årssumman på blygsamma 185 fjällvråkar. Detta utgör den näst lägsta siffran i serien. De första fjällvråkarna noterades 12 september, men det första tvåsiffriga antalet kom inte förrän på månadens sista dag. Årsbästa inföll i samband med oktoberkylan, men inskränkte sig till 50 ex 8 oktober och 21 ex 9 oktober. Därefter endast blygsamma antal med

totalt åtta sträckare i november. Sedan ungfågelsandelen började bestämmas 1986 har den varierat mellan 5 % hösten 1993 och 76 % hösten 2001 (Figur 1). Årets 6 % visar därför på ett riktigt uselt häckningsresultat för fjällvråken i linje med bristen på gnagare i norr. Sannolikt var andelen juvenila ännu högre under gnagaråren på 1970- och början av 1980-talet. Rimligen är det skandinaviska beståndet ännu mycket lågt trots ett par hyfsade häckningsår efter sekelskiftet. I Danmark är arten en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Heldbjerg & Eskildsen 2009).

Mediandatum för såväl adulta (8 okt) som juvenila (13 okt) fjällvråkar inföll ett par dagar tidigare än normalt. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage. Endast 61 insträckande räknades från Stevns klint och vid Hellebæk inskränkte sig höstsumman till 13 sträckare.

MINDRE SKRIKÖRN *Aquila pomarina*

Årssummorna har generellt minskat något sedan sekelskiftet jämfört med 1980- och 1990-talen. Årets enda observation var en äldre fågel som var nere och vände redan den 1 augusti, och sedan inte sågs vidare. Sammantaget ligger medianda-

Säsongens första kungskörn vände 8 oktober. Foto: Tomas Svensson.

Trots mycket låg andel ungfåglar noterades totalt 425 fiskgjusar vid Nabben. Foto: Hans Cronert.

tum för 85 sträckare, varav majoriteten utgörs av subadulta fåglar, 1 september.

STÖRRE SKRIKÖRN *Aquila clanga*

För första gången på sju år observerades ingen större skrikörn på halvön under hösten.

STÄPPÖRN *Aquila nipalensis*

En 2K-fågel sträckte ut 13 oktober och sågs insträckande på den danska sidan redan efter 26 minuter. Notabelt är att denna fågel inte observerats tidigare i inlandet. Sedan starten 1973 har totalt 19 stäppörnar setts på halvön, vilket motsvarar 0,5 ex årligen. Mediandatum för samtliga ligger den 21 september. Intressant är att det vid årsskiftet 2009/2010 fanns övervintrande subadulta stäppörnar kvar såväl i Skåne som på Öland.

KUNGSÖRN *Aquila chrysaetos*

En ungfågel var nere och vände 8 oktober och 9 oktober sträckte två olika juvenila ut. Båda ob-

serverades på den danska sidan efter 49 respektive 31 minuter. Ytterligare två ungfåglar vände 21 oktober. Det genomsnittliga antalet sträckare har stigit från 1 under 1970-talet till drygt 2 under 2000-talet. Denna uppgång speglar sannolikt främst ökningen av det skånska beståndet som i dagsläget omfattar minst 9 par (Bengtsson 2009). I Danmark häckade tre par 2008 (Nyegaard & Grell 2009). Mediandatum för samtliga utsträckare ligger den 17 oktober.

FISKGJUSE *Pandion haliaetus*

Vid Stevns klint sågs insträckande fiskgjusar redan 14 och 15 juli och i Falsterbo var sträcket igång från räkningstarten 1 augusti. En första topp på 43 sträckare registrerades 19 augusti. Därefter sågs tvåsiffriga antal flertalet dagar under resten av månaden. September inleddes med 35 ex 1 september och följdes av 36, 48 respektive 30 ex 7–9 september. Efter detta minskade antalen snabbt och årets sista passerade 2 oktober. Totalt 425 fiskgjusar ligger väl över medel

efter tre sämre år. Långsiktigt har arten ökat signifikant (Tabell 1). Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004), vilket visar att koncentrationen till Falsterbo är låg. I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till 962 par 2008. Dock har beståndet varit relativt konstant de senaste tio åren (Saurola 2009). I Danmark hittades två aktiva bon under 2008 (Nyegaard & Grell 2009).

Ungfågelsandelen på 23 % är mindre än hälften av genomsnittet (Tabell 2), vilket sannolikt speglar en dålig häckningssäsong till följd av en regnig sommar. Den förhållandevis höga årssumman beror således inte på att häckningen gått bra utan är främst en följd av högre koncentration till Falsterbo på grund av bra sträckväder under första delen av hösten. Mediandatum för gamla respektive unga fiskgjusar inföll 10 respektive 2 dagar senare än normalt, 3 september respektive 27 augusti. Vad som orsakat den rekordena sträcktoppen för de adulta är osäkert, men gissningsvis spelar rådande väder störst roll. Antalet var som vanligt betydligt lägre på den danska sidan med totalt 158 sträckare (37 %). Uppe vid Hellebæk bokfördes 36 fåglar vilket ligger något under genomsnittet sedan 1982.

TORNFAK *Falco tinnunculus*

Till skillnad från de båda andra nordliga gnagspecialisterna, blå kärrhök och fjällvråk, verkar tornfalken ha klarat sig ganska bra igenom den relativa gnagarbristen i norra Skandinavien sedan mitten av 1980-talet. Efter i genomsnitt 461, 496 och 445 ex under 1970–1990-talen är motsvarande siffra sedan sekelskiftet 873 sträckare. För senare år är höstens 721 inte så imponerande, men sannolikt en följd av en dålig häckningssäsong. Efter några goda år var ungpåproduktionen i ett större holkbestånd i Västerbotten betydligt sämre under 2009 (Stefan Delin muntl.). I Finland har en konstant uppgång registrerats sedan slutet av 1980-talet, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Björklund m.fl. 2009).

Efter mindre antal från räkningarnas början passerade 54 tornfalkar 19 augusti. Efter 49 ex 1 september kom en kraftig topp på 148 sträckare 8 september och 78 ex 9 september, därefter följde en successiv minskning månaden ut och

Toppen på tornfalkssträcket infaller i månadsskiftet augusti–september. Årets bästa dag inföll 8 september då totalt 148 sträckare inräknades.

Foto: Emil Lundahl.

som vanligt endast smärre antal i oktober. Årsbästa utgör en av de högsta dagsiffrorna från Falsterbo, med rekordnoteringen på 210 ex från 31 augusti 2005. Ungfågelsandelen har inte varierat särskilt mycket, men årets 69 % ligger klart under genomsnittet (Tabell 2). Helt klart är ungfågeln mer koncentrerade till Falsterbo än gamla tornfalkar, även om de senare dominerar bland de ännu relativt fåtaliga övervintrararna. Såväl unga som gamla fåglar kulminerade på toppdagen 8 september, vilket innebär en något tidigare passage än vanligt. Vid Stevns bokfördes

316 tornfalkar vilket utgör 44 % av Falsterbos siffra. Uppe vid Hellebæk räknades endast 8 fåglar jämfört med ett genomsnitt på 39 ex.

STENFALK *Falco columbarius*

Efter att ha legat på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet har höga antal registrerats fyra höstar sedan dess. Stenfalken återfinns därför numera på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Höstens 292 sträckare är däremot inte särskilt imponerande även om det ligger klart över medel (Tabell 4). Uppenbart är att dåligt sträckväder efter början av oktober bidrog till det förhållandevis låga antalet, men det är också tänkbart att häckningen gick sämre än vanligt denna regniga sommar. Eftersom inga regelbundna taxeringar görs i häckningsområdet torde Falsterbosiffrorna vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Björklund m.fl. 2009). Utvecklingen i Norge är okänd.

Den första sträckaren bokfördes 18 augusti och den första ungfågeln redan 19 augusti, vilket är ovanligt tidigt. En första topp omfattade totalt 41 sträckare 6–8 september, därefter lägre antal fram till årsbästa på 28 ex 26 september. Sedan bra sträck fram till kallluftsgenombrottet i början av oktober med som mest 21 ex 6 oktober. Därefter tog det i princip slut, med extremt låga antal under senhösten (Tabell 4).

Ungfågeln koncentreras klart mer än de adulta till Falsterbo och höstens 84 % ligger nära medel (Tabell 2). Årets mediandatum för de juvenila, 24 september, ligger tre dagar senare än medeltalet sedan 1986.

Från Stevns räknades 106 insträckare vilket motsvarar 36 % av Falsterbos antal. Vid Hellebæk bokfördes 24 ex, vilket ligger klart under medel på 48 sträckare.

LÄRKFAK *Falco subbuteo*

En insträckande lärkfalk bokfördes redan 5 augusti på Stevns klint, medan premiären på Naben dröjde till 19 augusti. Toppen i början av september innehöll som mest sex sträckare 8 september och sista observation gjordes så tidigt som 20 september. Årssumman på 36 är den lägsta sedan 1997. Tänkbara orsaker är dålig ung-

produktion och brist på ostvindar, vilket brukar gynna arten, till skillnad från flertalet andra rovfåglar. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträckesiffrorna rätt stabila t.o.m. 1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart. Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv, signifikant uppgång sedan början av 1980-talet (Björklund m.fl. 2009). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och år 2008 registrerades 11–14 par (Nyegaard & Grell 2009).

Ungfågelsandelen på 78 % ligger en bit under medel (Tabell 2), vilket skulle kunna stödja tanken om en dålig häckningssäsong. Av de äldre sträckarna var två fjolårsfåglar (2K). Det är osäkert hur stor andel av dessa som återkommer till födelselandet redan första sommaren. Mediandatum för adulta (3 sept) och juvenila (9 sept) ligger fyra dagar efter respektive två dagar före genomsnittet. Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint låg, med totalt 14 insträckande (39 %). Vid Hellebæk räknades sju fåglar vilket är två fler än genomsnittet.

PILGRIMSFALK *Falco peregrinus*

Sträcket inleddes i mitten av augusti och totalt räknades 9 ex under månaden. En förhållandevis jämn passage under september innehöll som mest 4 sträckare under fyra olika dagar 8–14 september. Efter 11 falkar i första oktoberdekaden minskade antalen snabbt, med endast en fågel i november. Sammanlagt 74 pilgrimsfalkar är lika många som hösten innan, men en bit ifrån de 91 som räknades 2007.

Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade minst 175 par 2007 (Hellström & Strid 2008). I Danmark häckade 3 par 2008, varav ett på Bornholm (Nyegaard & Grell 2009). I Finland fanns cirka 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 250–270 par 2007. Flertalet är där fortfarande myrhäckare (Ollila & Koskimies 2008).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna, men höstens 23 % ligger klart under genomsnittet (Tabell 2). Bland såväl de adulta som juvenila övervägde hanarna något. De adulta hanarna kulminerade som vanligt först, 9 september, följda av adulta honor 14 september, unga hanar 29 september

● TABELL 3. UNGFÅGELSANDEL FÖR VISSA ANDRA ARTER

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986-2009.

Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986-2009.

	2008	2009	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-09
Knölsvan	8	5	8	-	-	-	-	8
Mindre sångsvan	7	15	12	15	8	11	13	10
Sångsvan	11	13	10	6	6	12	11	13
Prutgås	1	0	13	19	17	8	12	6
Trana	10	9	14	25	21	11	10	13
Bredstjärtad labb	0	80	55	29	42	52	89	55
Kustlabb	24	21	58	55	68	57	62	44
Fjälllabb	100	96	97	80	99	92	100	99
Dvärgmåås	52	32	57	62	76	53	46	45
Silltrut	19	30	29	-	-	-	29	28
Tretåig mås	100	100	84	84	58	85	97	92
Skräntärna	14	10	14	15	15	12	17	12
Fisktärna	16	24	34	34	40	38	25	31
Silvertärna	26	42	36	26	40	39	38	37
Svarttärna	91	94	86	77	94	98	79	83

och unga honor 13 oktober. Detta innebär att de adulta var något senare och de juvenila klart senare än vanligt. En ung hona 15 oktober bedömdes tillhöra den ryska rasen *calidus*.

Från Stevns räknades 35 pilgrimsfalkar, varav åtminstone 10 inte sågs från Nabben. Vid Hellebæk bokfördes 15 ex och även där är utvecklingen långsiktigt positiv.

JAKTFALK *Falco rusticolus*

En ungfågel var nere och vände vid Nabben 27 och 29 oktober. Den sågs därefter under en dryg vecka i sydväst men lämnade sedan regionen. Förutom ett par äldre, troligen förrymda falkar, har totalt endast åtta ungfåglar räknats sedan starten, med ett samlat mediandatum 22 oktober. Det fennoskandiska beståndet förefaller för närvarande vara stabilt, medan ungprouktionen varierar en hel del efter ripförekomsten (Hellström & Strid 2009, Koskimies & Ollila 2009).

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagars perioder. Här åter-

finns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2008. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten.

ANDFÅGLAR

De internationella andfågelräkningarna visar på en ökning för samtliga tre svanarter de senaste trettio åren (Gilissen m.fl. 2002). Såväl sångsvan som mindre sångsvan uppvisar även signifikanta ökningar i Falsterbo (Tabell 1). Även knölsvanen ökar snarast långsiktigt även om årets 604 ex ligger under medel. Data från Vinterfågelräkningarna visar på en signifikant ökning sedan 1975 för såväl knölsvan som sångsvan. Således ökar även antalen som övervintrar norr om Falsterbo. Ungfågelsandelen låg nära medel för alla tre arterna (Tabell 3).

Sädgåsen var talrikare än på länge och liksom flertalet senare år utgjordes de flesta sträckarna av den tundrahäckande rasen *rossicus* från Ryssland. Sammanlagt 1326 blåsgäss utgör en ny rekordsiffra och den långsiktiga ökningen är solklar (Tabell 1). Ett par fjällgäss med en juvenil

sträckte med vitkindade den 30 oktober. Tidigare har endast fem fjällgäss räknats genom åren. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har Falsterbosiffrorna skjutit i höjden. Trots detta stannar fler grågäss kvar längre fram på hösten i Skåne och mediandatum har efterhand förskjutits från 21 september på 1970-talet till 26 oktober de senaste nio åren. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Trots att årssiffran var mindre än hälften av fjolårets rekord på 88 548 fortsätter den långsiktiga ökningen (Tabell 1). Detsamma gäller prutgäsen som dock uppenbarligen misslyckades helt med häckningen, då ungfåglar närmast totalt saknades i flockarna (Tabell 3). Bland nominatfåglarna urskiljdes 3 ljusbukiga *brotas* och 2 svartbukiga *nigricans* prutgäss.

Efter en nedgång under 1990-talet har gravanden ökat kraftigt. Den signifikanta uppgången av antalet blåsänder är väldokumenterad av andfågelräkningar (Delany m.fl. 1999, Nilsson 2008). Även flertalet övriga simänder verkar klara sig mycket bra för närvarande (Tabell 1). Gräsandens minskning (Tabell 1) beror på en senareläggning av sträcktoppen och att fler övervintrar norr om Falsterbo (Nilsson 2008).

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2008) medan arten minskat i Falsterbo. Endast 14 bergänder förstärker den negativa trenden och inte heller viggsiffran är särskilt imponerande. Efter en för senare år bra höst 2008 sjönk ejdersiffran igen. En uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet

(Hario & Rintala 2008). I Danmark minskar ejdern i de stora kolonierna på Saltholm och vid Christiansö, medan beståndet längre västerut ännu inte drabbats (Lyngs 2008). Sjöorrems långsiktiga ökning fortsätter medan minskningen hos svärtan planat ut de senaste åren. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna (Nilsson 2008). Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet småskrakar ökat rejält. De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

LOMMAR-STORKAR

Höstens smålomssiffra överträffas endast av 780 sträckare 2006, men den sentida ökningen kan ha påverkats av bytet av observatör efter sekelskiftet. Antalet sträckande lommar av de mindre arterna kan betecknas som normalt. Två adulta svartnäbbade islommar mot söder är numera en normal siffra efter att arten ökat klart sedan sekelskiftet. Däremot har antalet vitnäbbade islommar varit ungefär konstant sedan 1970-talet och årets två, som kom inifrån Östersjön, är den högsta siffran på flera år. Antalet sträckande doppingar har definitivt ökat efter bytet av sträckräknare. Sentida års ökning av antalet havssulor längs svenska västkusten har även medfört enstaka sträckare i Falsterbo de senaste fyra höstarna. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger (Tabell 1). Efter fem ägrett-hägrar 2008 sträckte två fåglar ut under hösten. Ingen svart stork och endast en vit stork kom med i protokollet.

Efter en rad med dåliga år på 1990-talet är antalet sträckande småskrakar åter på samma nivåer som under 1970-talet. Foto: Mikael Arinder/Skånska bilder.

Under 2000-talet har antalet sträckande ljungpipare varit betydligt större än under perioden 1973–1999.
Foto: Tommy Holmgren.

TRANA-VADARE

Flertalet av höstens tranor passerade 10 oktober då 4740 räknades, vilket innebär nytt dagsrekord. Sträcket fortsatte dock efter räkningarnas slut 15.00. Den långsiktiga ökningen fortsätter alltså (Tabell 1), även om ungfågelsandelen låg något under medel (Tabell 3). Medan sträcket av adulta vadare i augusti var hyfsat för flertalet arter var passagen av ungfåglar senare på hösten generellt usel (Tabell 4). De fåtaliga mindre strandpiparna förefaller snarast öka för tillfället. Den relativt höga siffran för större strandpipare består främst av adulta fåglar. En ny förhållandevis bra siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend (Tabell 1). Flertalet passerar i augusti, men en varierande andel sträcker i samband med kyla under senhösten (Tabell 4). Den höga kustpiparsiffran bestod nästan enbart av adulta (Tabell 4) och arten har på sistone flyttat upp på listan över signifikant ökande arter. Enligt Mineyev & Impe (1997) har kustpiparen spritt sig västerut och ökat i antal sedan 1950-talet. Tofsvipan är en av de arter som långsiktigt minskat mest (Tabell 1), men i standardrutterna som inleddes 1998 syns en positiv trend (Lindström m.fl. 2010). Höstens för senare år höga siffra beror främst på att hela 690 vipor passerade den 29 oktober, vilket faktiskt utgör nytt dagsbästa.

De flesta vadarna på den ryska tundran verkar återigen ha misslyckats med häckningen och det är främst de adulta som orsakade höstens relativt höga antal. Beträffande kustsnäppan framträder dock en mindre topp med ungfåglar i början av september (Tabell 4). Däremot var juvenila i princip helt frånvarande hos sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa. De fåtaliga mosnäppor och myrsnäppor som räknas utgörs dock nästan enbart av juvenila. Bland kärrsnäpporna utgjorde andelen ungfåglar uppskattningsvis 40–50 %. Brushanen tillhör de arter där nästan bara juvenila räknas i Falsterbo, eftersom de adulta sträcker innan räkningarna inleds. Ingen tydlig trend kan skönjas under perioden. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner (Tabell 1) syns även i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2010).

En av höstens mer oväntade observationer var en flock med 12 sträckande rödspovar på relativt hög höjd 12 augusti. Sannolikt tillhörde dessa nominatrasen, medan enstaka rastare senare under hösten utgjordes av rasen *islandica*. De sträckande myrspovarna utgjordes nästan enbart av adulta fåglar, och arten har ökat långsiktigt (Tabell 1). Storspoven minskar generellt i Sverige, där såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar neråt (Lindström m.fl. 2010). I

Falsterbo har antalet dock ökat sedan sekelskiftet. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har skogssnäppan ökat medan grönbena och drillsnäppa minskat sedan 1985 (Vaisänen 2006). Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan, där höstens 30 sträckare är den näst högsta siffran hittills och 11 fåglar 4 augusti utgör nytt dagsbästa. De övriga två har fluktuerat mer under perioden. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige. Majoriteten av sträckarna i Falsterbo, där arten för närvarande ökar, utgörs sannolikt av tundrahäckare från Ryssland. Smalnäbbad simsnäppa är huvudsakligen sydostflyttare och relativt fåtalig i Falsterbo, där nästan enbart ungfåglar ses. Höstens ensamma sträckare föregås av fem höstar med 9–10 ex.

MÅSFÅGLAR-ALKOR

En liten passage av främst unga bredstjärtade labbar bokfördes i slutet av september. Dessutom rastade ett par juvenila kring Nabben under

en veckas tid. Årets första fjällabb utgjordes av en adult fågel 15 augusti. Tidigare har endast ett fåtal gamla fåglar setts i Falsterbo. Senare passerade 22 ungfåglar, vilket innebär ett uppträdande väl över medel. Uppenbarligen har några par lyckats med häckningen på tundran, där flertalet andra arter verkar ha haft en dålig säsong. Antalet kustlabbar har snarast minskat på senare år och höstens slutsumma på 25 är föga imponerande. Vi kan även notera en ovanligt låg ungfågelsandel på 21 % (Tabell 3), vilket sannolikt speglar ett dåligt häckningsresultat. Förutom den sträckande storlabben sågs en rastande fågel 24 augusti.

En ungfågelsandel på 32 % bland de sträckande dvärgmåsarna ligger långt under medel (Tabell 3). En långsiktig ökning i Falsterbo speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland (Hellström & Strid 2009). Efter tre bra år, 2005–2007, har antalet skrattmåsar minskat igen och årets 4357 ligger väl under medel (Tabell 4). Det verkar alltså inte som om trenden vänt, vilket även gäller för häckfågeltaxeringarna. Däremot är den fortsatta ökningen för fiskmåsen uppenbar, även om höstens siffra är den

Dagsrekord för tofsvipa noterades 29 oktober då 690 ex passerade. Foto: Tommy Holmgren.

Fiskmåsens ökning avspeglas i ökade sträcksiffror vid Falsterbo. Foto: Bengt Bengtsson.

lägsta på flera år. Uppgången stöds av en signifikant ökning i standardrutterna (Lindström m.fl. 2010) och längs den finska Östersjökusten har fiskmåsen ökat med 30 % perioden 1986–2007 (Hario & Rintala 2008). Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön på senare tid. Nyare data från Finland redovisar dock en uppskattad population på 5000 par, vilket är mer än vad man tidigare antagit (Hario & Rintala 2008). I Falsterbo utgörs åtminstone de adulta fåglarna främst av den längs Västkusten häckande rasen *intermedius*, vilken snarast har ökat i sen tid. Höstens 30 % ungfåglar ligger nära genomsnittet sedan 2001 (Tabell 3). Endast fem tretåiga måsar ligger väl under medel, men långsiktigt syns ingen tydlig trend.

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns 659 par 2007 och antalet har varit relativt stabilt under 2000-talet (Staav 2008). Höstens 10 sträckare överensstämmer med medel och långsiktigt uppvisar Falsterbosiffrorna ingen tydlig minskning under perioden. Ungfågelsandelen är betydligt lägre än hos de mindre tärnarterna och förefaller fluktuera mindre (Tabell 3). Totalt 5510 fisktärnor utgör den tredje högsta siffran någonsin och uppgången verkar således fortsätta (Tabell 1). Dock var ungfågelsandelen lägre än normalt (Tabell 3). En tydlig ökning de senaste tio åren finns även i häckfågeltaxeringarna och såväl fisk- som silvertärna har ökat signifikant längs finska Östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2007). Silvertärnan sträckte i mer normala an-

tal under hösten, men här låg andelen ungfåglar över medel. Antalet sträckande småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1), en utveckling som förstärks av årets mycket låga siffra. Svarttärnan sträckte i normala antal, men arten tillhör de som ökar och långsiktigt syns en tydlig uppgång (Tabell 1). Det svenska beståndet uppges på sin höjd hålla ställningarna (Hellström & Strid 2009), varför det är tänkbart att flertalet sträckare i Falsterbo har sitt ursprung på andra sidan Östersjön.

Obestämde sillmular har i totalsumman räknats om efter bestämd procent i varje dekad. Båda arterna har ökat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1), men antalen har för båda arterna minskat igen sedan sekelskiftet.

DUVOR-HACKSPETTAR

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringen (Lindström m.fl. 2010). Höstens siffra är den fjärde femsiffriga de senaste fem åren. Som mest räknades 1319 sträckare 8 oktober och 1621 ex följande dag. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt ända sedan 1970-talet (Tabell 1). Höga antal de senaste åren stöds av en signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2010). Maximalt räknades 68 050 ex 13 oktober och 40 700 ex 14 oktober. Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant under perioden (Tabell 1) och inga tecken till återhämtning syns för närvarande.

Efter knappt 26 000 tornseglare 2008 kom en dålig säsong med endast 976 inräknade sträckare. Sträcket är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt hur väl de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Långsiktigt finns i alla fall ingen tydlig trend. Enstaka spillkråkor och större hackspettar var ute och snurrade vid Nabben, men ingen hackspett vågade sig över mot Danmark. Utsträck av enstaka biätare har tidigare endast konstaterats höstarna 1993 och 1994. Allmänt förefaller fynden emellertid öka klart i landet vilket speglas av ensamma utsträckande under tre olika dagar 6–19 augusti.

LÄRKOR-ÄRLOR

En signifikant ökning av trädlärkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Dock finns en motsvarande uppgång i sträck-siffrorna, där höstens 2519 utgör nytt årsbästa och är det femte året i rad med över 2000 sträckare. Utsträcket är ofta koncentrerat till enstaka toppdagar och som mest räknades 1055 ex i samband med kalluftsgenombrottet 8 oktober. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo. Långsiktigt är trenden negativ även om höstens antal ligger nära medel. Högre antal sedan sekelskiftet stöds

inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2010). För tredje gången under serien saknades berglärka i sträckprotokollet. Uppenbarligen har det skandinaviska beståndet minskat klart under perioden och även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Nilsson 2007, Hellström & Strid 2009).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan ökat till ungefär samma nivå som på 1970-talet. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna. Däremot verkar den långsiktiga minskningen fortsätta för såväl back- som hussvala. Svalorna gynnades sannolikt av förhållandevis bra sträckväder i augusti medan dålig ungproduktion under den regniga sommaren troligen påverkat negativt. Av någon anledning var i alla fall antalet backsvalar ett av de högsta på senare år medan hussvalan låg väl under medel (Tabell 4).

Endast en sträckande större piplärka utgör en för senare år låg siffra. Däremot är 10 fältpiplärkor snarast fler än förväntat. En specialinventering 2008 visar nämligen på en knapp halvering av det skånska beståndet sedan 2001 till endast 42 par (Bergendahl 2009). Efter en motsvarande kraftig minskning i Danmark åter-

Hussvalan tillhör de arter som minskat långsiktigt. Jämfört med 1990-talet syns dock en liten ljusning.
Foto: Rolf Holm.

stod 2008 endast en sjungande hane (Nyegaard & Grell 2009). Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är mycket väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit relativt höga sex år i rad. Höstens drygt 49 000 överträffas faktiskt bara av fjolårets 59 640. Som mest räknades 14 910 ex 19 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2010). Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängs-piplärkor har fluktuerat kraftigt utan någon tydlig trend, medan häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige och en svag ökning i Finland. Årets siffra ligger väl över medel och som mest räknades 2840 ex 27 september. En signifikant nedgång hos rödstrupig pipelärka under perioden (Tabell 1) förstärks av endast 10 sträckare under hösten, vilket utgör den lägsta siffran hittills. Rimligen speglar detta en minskning av det lilla skandinaviska beståndet. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en signifikant minskning. Årets 31 är dock ett förhållandevis bra antal och det är möjligt att utvecklingen vänt efter sekelskiftet.

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärlan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, snarast öka igen för närvarande. Arten befinner sig i nuläget strax under listan över signifikant minskande arter. Som mest bokfördes 4750 sträckare 7 september. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden, men en mer stabil trend i standardrutterna sedan 1998. För första gången sedan 2002 noterades en utsträckande citronärsla. Faktiskt sågs något fler under de tre decennierna före sekelskiftet än sedan dess (0,4–0,9/år jämfört med 0,2/år). Totalt 368 försärlor fortsätter en mycket positiv trend i landet och arten sprider sig efterhand norrut (Hellström & Strid 2009). Långsiktigt visar sträckssiffrorna på en dyster utveckling för sädesärlan t.o.m. 1990-talet. Därefter har antalen däremot stigit igen, varför det sannolikt är fråga om ett trendbrott. Bilden är likartad i häckfågeltaxeringen, där arten ökat signifikant i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2010).

SIDENSVANS-VARFÅGEL

På grund av god förekomst av bär längre norrut sträckte inte en enda sidensvans under hösten. Sammanlagt finns 12 nollor bland årssummorna sedan 1973, men allmänt har fler räknats efter sekelskiftet. Endast 52 järnsparvar utgör en låg siffra för en svårräknad art som främst sträcker nattetid. Samtliga trastar var ovanligt fåtali-ga under hösten. För åtminstone björktrast och rödvingetrast berodde detta delvis på att fler dröjde kvar längre norrut eftersom födotillgången tillät detta. Sedan är de flesta arterna i första hand nattsträckare, vilket gör att antalet fluktuerar relativt mycket efter rådande sträckväder. Sålunda varierar årssummorna för taltrast mellan noll och 13 000 och för rödvingetrast mellan 20 000 och 47 000. Den enda trast som uppvisar en signifikant trend under perioden är dubbeltrast, som ökat klart (Tabell 1).

Lövsångaren är normalt obligat nattsträckare och utsträck registreras mycket oregelbundet. Mesarna hittade tillräckligt med föda på hemmaplan, varför utsträcket i Falsterbo var närmast obefintligt. För blåmesen, som med åren visat en större tendens att flytta ur landet, får vi gå tillbaka till 1995 för att hitta en lika låg sträckssiffra.

Varfågeln lever främst av smågnagare och har en utbredning som till stor del överlappar med de nordliga gnagspecialisterna bland rovfåg-larna. I linje med låga antal för fjällvråk och blå kärrhök räknades endast 12 sträckare. Efter en långsiktig minskning verkar antalen annars snarast ha vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna, medan vinterindex för perioden är negativt (Lindström m.fl. 2010).

KRÅKFÅGLAR-PILFINK

Vare sig nötskrika eller nötkråka observerades på halvön under hösten. Generellt har kajan ökat signifikant i Falsterbo sedan 1970-talet (Figur 1), men faktum är att vi får gå tillbaka ända till 1985 för att hitta en lägre årssiffra. I linje med ett flertal senhöststräckare torde emellertid detta främst bero på en dålig koncentration till Falsterbo i samband med och efter kallluftsgenombrottet i början av oktober. Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare snarast minskat under perioden. Höstens antal är faktiskt det lägsta under hela serien. Detta

Antalet sträckande starar minskar kontinuerligt. Under 1970-talet passerade i medeltal drygt 175 000 starar per år. Under 2000-talet har antalet minskat till knappt 60 000... Foto: Mikael Arinder/Skånska bilder.

innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kräkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden (Figur 1) och höstens 214 sträckare innebär en ny bottennotering. Efter byte av indexmetod framträder även en signifikant nedgång i siffrorna från häckfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2010). Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången.

Överensstämmelsen är god för staren som minskar kontinuerligt enligt såväl sträcksiffrorna (Figur 1) som taxeringarna under häcknings-tid i såväl Sverige som Finland. Höstens 49 760 är den femte lägsta siffran hittills. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant och under hösten saknades arten totalt. Även häckfågel- och vinterindex är snarast negativa (Lindström m.fl. 2010).

FINKAR-SPARVAR

Kategorin bo/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Årets 468 140 ligger väl under medel och är den lägsta siffran sedan 2002. Långsiktigt syns ingen tydlig trend även

om antalen generellt stigit efter sekelskiftet. Detta i linje med många andra arter och standard-rutterna för bofink i häckfågeltaxeringen. Som mest räknades 149 500 sträckare 6 oktober. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Vi har, sedan 2004, för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 7 % av totalsumman för bo/bergfink. Detta kan jämföras med mellan 7 och 21 % de föregående höstarna. Det är rimligt att en högre andel av bergfinkarna stannar kvar, främst i Skåne, under goda bokollonår som 2009. Höstens låga andel på 7 % innebär omräknat att 33 320 bergfinkar sträckte ut. Detta kan jämföras med mellan 64 000 och 211 000 höstarna 2004–2008. Således stärks tesen att fler bergfinkar stannar kvar under goda bokollonår. I Sverige såväl som i Finland har arten minskat sedan 1970-talet (Lindström m.fl. 2010, Vaisänen 2006).

Tio gulhämplingar ligger klart över medel och långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen. Grönfinkens signifikanta uppgång (Tabell 1) stöds av data från såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Höstens 19 100 utgör dock en

av de lägre siffrorna under serien, vilket sannolikt främst förklaras av dåligt sträckväder under senhösten. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant (Tabell 1). För närvarande pekar kurvan brant uppåt och årets 7825 utgör nytt årsbästa. Som mest räknades 850 steglitser 26 oktober. Visserligen är sträckperioden något mer utdragen än grönfinkens, men det är något förvånande att arten klarade sig så pass mycket bättre. Trots uppgången förefaller även övervintrarna bli fler då vinterpunktrutternas visar på en klar ökning sedan 1975 (Lindström m.fl. 2010).

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en klar ökning, vilken även kan anas i häckfågelräkningarna i Sverige och Finland. Till skillnad från flertalet invasionsarter var antalet under hösten förhållandevis högt. Efter en tidig topp redan i slutet av september kom sedan en jämn passage under resten av hösten (Tabell 4). Enligt häckfågelinventeringarna har hämpling-

en minskat successivt ända sedan dessa inleddes 1975 (Lindström m.fl. 2010). I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet, medan en viss återhämtning ägt rum efter sekelskiftet. Arten finns dock kvar bland de som minskat signifikant (Tabell 1). Vinterhämplingen är en av de arter som uppvisar en kraftig minskning i Falsterbo och här syns inga verkliga tecken på återhämtning, även om höstens siffra är bra för senare år. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. Den kraftiga sentida ökningen i Sydsverige av den sydliga gråsiskerasen *cabaret* har slagit igenom i häckfågeltaxeringarna medan vinterindex minskat. Av de gråsiskor som ringmärks vid Fyren utgör *cabaret* numera en betydande andel och de dominerade helt i höstens fångst. Det verkar alltså som om flertalet nordliga gråsiskor, i linje med många andra invasionsarter, hittat tillräckligt med föda längre norrut.

Korsnäbbarna fluktuerar en hel del efter födotillgången, men uppträdde till skillnad från

Även om antalet sträckande snösparvar fluktuerar kraftigt mellan åren är den långsiktiga tendensen tydligt nedåtgående. Foto: Sander Broström.

andra invasionsarter ovanligt talrikt. Som vanligt var rörelserna av mindre korsnäbb igång redan när räkningarna inleddes. Toppen inföll normalt i slutet av augusti, då nytt dagsrekord på 2800 räknades 21 augusti och 1835 ex 28 augusti. Under lugna och klara dagar går korsnäbbarna ofta så högt att de knappt hörs från Nabben. Ännu 9 september bokfördes 1180 utsträckande men sedan minskade siffrorna klart. Till skillnad från tidigare år fortsatte det emellertid att sträcka mindre korsnäbbar även under senhösten (Tabell 4). Detta innebär ett överlapp med den större arten i en omfattning som inte registrerats tidigare. Obestämda korsnäbbar fördelades efter bestämda efter varje dag, men så här i efterhand känns det som om andelen mindre möjligen blev något för låg under senhösten. Totalt summerades 614 mindre korsnäbbar, vilket endast överträffas av 15 446 ex 1990 och 20 123 ex 2002. Efter en ensam fågel redan i början av september började det dyka upp större korsnäbbar på allvar från oktober. Bortsett från en svacka i mitten av månaden fortsatte sedan ett relativt kraftigt sträck till räkningarnas slut (Tabell 4). Som mest räknades 428 ex 8 oktober och 513 ex 27 oktober. Totalt 4490 större korsnäbbar innebär nytt årsbästa. Långsiktigt anas en ökning till skillnad från den mindre arten som fluktuerar mer oregelbundet. Endast en bändelkorsnäbb kunde urskiljas från Nabben, men det är svårt att upptäcka sådana i flockar som passerar på höjden.

Totalt 6 rosenfinkar bokfördes, vilket ligger över medel. En viss ökning efter bytet av sträckobservatör speglar sannolikt inte det svenska beståndet. Efter två rejäla invasionshöstar har domherren varit fåtalig tre år i rad. I Finland har arten ökat signifikant sedan 1983 (Vaisänen 2006) medan de svenska häckfågelinventeringarna visar på en långsiktig nedgång. Endast 7 lappspårvar utgör en relativt låg siffra. Antalen ökade under 1980-talet men har gått ned sedan dess. Snöspårven har fluktuerat en hel del, men totalt har en nedgång ägt rum under perioden. Denna förstärks av låga siffror sedan sekelskiftet. Allmänt anses snöspårven ha minskat i landet och standarddrutterna pekar på en negativ utveckling sedan 1998 (Lindström m.fl. 2010).

Gulspårven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden (Tabell 1). Häckfågeltax-

eringarna pekar på en likartad successiv nedgång (Lindström m.fl. 2010). En ökning i standarddrutterna sedan 1998 speglas inte av Falsterbosiffrorna. I Finland ökar arten i norr men minskar i söder (Vaisänen 2006). Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då index från vinterräkningarna sjunkit. För ortolansparven gäller en uppgång till 1980-talet och en kraftigare minskning sedan dess. Höstens 19 sträckare innebär i alla fall en viss uppgång efter två dåliga år. Den sentida minskningen är slående inom hela det svenska utbredningsområdet (Hellström & Strid 2009). Sävsparven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelrykningen. En ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet motsvaras av en positiv trend i standarddrutterna. För andra hösten i rad bokfördes en utsträckande korsparv.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2008. Kungsörnen i Skåne 2009. *Anser* 48: 216–217.
- Bergendahl, R. 2009. Fältiplärkan i Skåne 2008. *Anser* 48: 207–212.
- Björklund, H., Honkala, J. & Saurola, P. 2009. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2008. *Linnutvuosikirja* 2008: 52–67.
- Delany, S., Reyes, C., Hubert, E., Phil, S., Rees, E., Haanstra, L. & van Strien, A. 1999. *Results from the International Waterbird Census in the Western Palearctic and Southwest Asia 1995 and 1996*. Wetlands International Publication No. 54.
- Fransson, T. & Pettersson, J. 2001. *Svensk ringmärkningsatlas. Volym 1*. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Gilissen, N., Haanstra, L., Delany, S., Boere, G. & Hagemeijer, W. 2002. *Numbers and distribution of wintering waterbirds in the Western Palearctic and Southwest Asia in 1997, 1998 and 1999*. Wetlands International Global Series No. 11.
- Grønlien, H. 2004. Hønschauken i Norge – Bestandens status og utvikling siste 150 år. *Vår Fuglefauna* 27: 172–176.
- Hario, M. & Rintala, J. 2007. Population trends of sea terns, the *Aythya* ducks, the Black-headed Gull and the Common Eider on Fin-

- nish coasts in 1986–2006. *Linnut-vuosikirja 2006*: 49–57.
- Hario, M. & Rintala, J. 2008. Population trends of the Common Eider and four gull species in Finnish coastal areas in 1986–2007. *Linnut-vuosikirja 2007*: 52–59.
- Heldbjerg, H. & Eskildsen, A. 2009. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprojektet 2008. *Fugleåret 2008*, DOF.
- Hellström, M. & Strid, T. (red.) 2008. Fågelrapport 2007. SOF. *Fågelåret 2007*: 43–156.
- Hellström, M. & Strid, T. (red.) 2009. Fågelrapport 2008. SOF. *Fågelåret 2008*: 67–175.
- Ivarsson, K. 2009. Ökat skyddsbehov för havsörnen i Skåne. *Anser* 48: 214–216.
- Kjellén, N. 2009. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2008. *Fåglar i Skåne 2008*: 5–38.
- Koskimies, P. & Ollila, T. 2009. The conservation status of the Gyrfalcon *Falco rusticolus* in Finland. *Linnut-vuosikirja 2008*: 7–13.
- Lindström, Å., Green, M., Ottvall, R. & Svensson, S. 2010. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2009. Ekologiska institutionen, Lunds universitet.
- Lyngs, P. 2008. Status of the Danish breeding population of Eiders *Somateria mollissima* 2000–2002. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 102: 289–297.
- Minyev, Y.N. & Impe, J. van. 1997. Grey Plover *Pluvialis squatarola*. I: Hagenmeijer, W.J.M. & Blair, M. J. (red.). *The Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance*. T&AD Poyser, London.
- Nielsen, J. T. & Storgård, K. 2006. Duehøgen i Danmark. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 100: 7–8.
- Nilsson, K. 2007. Berglärkan (*Eremophila alpestris*) i Västergötland under 2000-talet. *Grus* 10: 5–8.
- Nilsson, L. 2008. Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden during forty years, 1967–2006. *Ornis Svecica* 18: 135–226.
- Nyegaard, T. & Grell, M. B. 2009. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2008. *Fugleåret 2008*: 155–181. DOF.
- Ollila, T. & Koskimies, P. 2008. The conservation status of the Golden Eagle and Peregrine Falcon in Finland. *Linnut-vuosikirja 2007*: 8–17.
- Ryttman, H. 2004. Fiskgusen i Sverige – resultat av riksinventeringen 2001. SOF. *Fågelåret 2003*: 81–90.
- Saurola, P. 2009. Finnish Ospreys (*Pandion haliaetus*) in 2008. *Linnut-vuosikirja 2008*: 22–27.
- Staav, R. 2008. Skräntärnan i Sverige 2007. SOF. *Fågelåret 2007*: 37–41.
- Stjernberg, T., Koivusarri, J., Högmänder, J., Ollila, T., Keränen, S., Munsterhjelm, G. & Ekblom, H. 2009. Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (*Haliaeetus albicilla*) in Finland 2007–2008. *Linnut-vuosikirja 2008*: 14–21.
- Vaisänen, R. A. 2006 Monitoring population changes of 86 land bird species breeding in Finland 1983–2005. *Linnut-vuosikirja 2005*: 83–98.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. In Table 1 species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo during the period are presented. Tables 2 and 3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's migration divided into decades together with the mean 1973–2008 is depicted in Table 4. Up to date information on trends and annual and daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory: www.skof.se/fbo/index_s.html

The grand total of 1.4 million migrants is well below average. This is primarily governed by low numbers in some of the more common species, but most likely partly an effect of a rather poor breeding season because of a cold and wet summer. Most tropical migrants were concentrated quite well at Falsterbo due to predominantly westerly winds during the first half of the autumn. On the other hand many short-distance migrants occurred in fairly low numbers after over a week of frost already in early

October. A fairly low total in raptors is primarily dependent on poor numbers in the commonest species; Eurasian Sparrowhawk and Common Buzzard. Most other raptors did better but the average proportion of juveniles was below average (Table 2). Irruptive species were scarce due to a good production of most fruits and seeds. Only the two cross-bills were really on the move.

The total of 4,311 Honey Buzzards is the best for some years and possibly the long-term decrease is levelling off. In spite of the rainy summer the proportion of juveniles was on average with 12 %. The number of Black Kites has increased in later years as well as the proportion of juveniles. In Red Kite 2,272 migrants is slightly below last year's all time high. The Swedish population was estimated at 1950 pairs in 2008, with the great majority breeding in Scania where most adults are residents nowadays. A general increase in the White-tailed Eagle is well reflected by the fairly low numbers at Falsterbo. The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years but numbers were then more stable until this year's high 1,065 migrants. Since the proportion of juveniles was low (Table 2) the concentration of adults to Falsterbo was obviously higher than normal. Northern Harrier had a comparatively poor year, at least partly due to a poor breeding season. The trend is still significantly negative due to a general lack of good rodent years in northern Scandinavia since 1982.

Five Pallid Harriers is a normal figure since the turn of the century. After some years decrease the Montagu's Harrier seems to be doing a little better again. The 22 Goshawks is well below average, especially in a cold autumn. Juveniles dominate completely among the migrants. After the all time high of 37,262 Eurasian Sparrowhawks in 2008, this autumn's low figure is most likely caused by a poor concentration to Falsterbo after the cold beginning of October. In spite of large annual fluctuations the number of Common Buzzards has been fairly stable during the period. Due to milder winters more buzzards winter in southern Sweden nowadays. After two fairly good seasons the number of Rough-legged Buzzards was really low with only 185, partly due to a very poor breeding season. Rare eagles included 1 Short-toed, 1 Lesser Spotted and 1 Steppe Eagle. A fairly high number of Ospreys reflects a general increase in the Swedish population. The number of Common Kestrels has increased sin-

ce 2000. This year's lower figure is most likely caused by a poorer breeding result due to a bad rodent season. Also Merlin seems to be doing generally well and is nowadays found on the list of increasing species (Table 1). In Hobby the long time trend seems to be stable, although this year's figure is not so impressive. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. A juvenile Gyrfalcon in October was only the eighth during the period.

All three species of swans are increasing at Falsterbo, although the number of wintering birds further north in Sweden is also climbing. Most species of geese also show a significantly positive trend reflecting increasing populations. The median date in Greylag Goose has changed from September 21 during the 1970s to October 26 during the last nine years. The new all time high in White-fronted Goose is 1,326. Although 43,640 Barnacle Geese is only half of last year's figure, it is still a good number. In Brent Goose the number of juveniles was extremely low (Table 3), reflecting a poor breeding on the Russian tundra. Most dabbling ducks again occurred in numbers above average. Higher numbers wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end in autumn may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. In Common Eiders there has been a dramatic decrease since the peak in the mid 1990s, reflecting lower breeding numbers in the Baltic. Divers as well as grebes seem to be doing fairly well at the moment. No Black and only one White Stork is a disappointment.

A total of 4,760 Common Cranes on October 10 is the highest figure so far, reflecting the marked population increase in Sweden. The number of juveniles is generally quite low (Table 3). As a result of a series of depressions from the west during August the numbers of migrating adult waders and terns were generally above average. In contrast juvenile waders in September were generally scarce, reflecting a poor breeding season on the Russian tundra. Most waders fluctuate strongly between years but the long-time trend is positive in Bar-tailed Godwit, Grey Plover and Golden Plover (Table 1). On the other hand species like Common Snipe and Northern Lapwing are still decreasing. The relatively high figure in the latter was caused by 690 counted on October 29. Unusual was a flock of 12 Black-tailed Godwits on August 12. Among the Tringa-species

Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing well at the moment. Ruddy Turnstone is declining in Sweden, while the migrants at Falsterbo, primarily constituting Russian tundra breeders, seem to be doing well.

Ten Pomarine as well as 23 Long-tailed Skuas is above average. Juveniles dominated as usual with only two adult Pomarines and one adult Long-tailed. The number of Arctic Skuas has decreased in later years and the number of juveniles was well below average (Table 3). After three really good years the number of Black-headed Gulls has been poor for two autumns. The Common Gull on the other hand shows a more continues long-term increase. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which seems to be increasing along the Swedish West Coast. The small numbers of Caspian Tern reflect a decreasing population in the Baltic. Common Tern again occurred in a high number and shows a general increase in contrast to the more stable numbers in Arctic Tern. Little Tern seems to be on the way down, while Black Tern is doing better (Table 1).

The number of Stock Doves again exceeded 10,000 and after a dip in the 1990s it seems to be doing quite well. The same is true for Wood Pigeon, showing a general increase over the whole period. The highest daily count was 68,050 on October 13 and 40,700 the following day. The long term decrease in Collared Dove continues. The number of counted Swifts fluctuates markedly without any clear trend. Three migrating Bee-eaters is exceptional. As in the Swedish Breeding Bird Survey Skylark numbers have decreased considerably since the 1970s. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990s. This year's 2,519 is the highest number during the period. Shore Lark is an increasingly rare breeder of northern Scandinavia, with a new all time low of zero migrants. Barn Swallow decreased until the 1990s but has since then increased again. In the other two swallows the long term decline has continued, although at a lower speed during later years. The Swedish population of Tawny Pipit is now as small as 42 pairs in Scania, mirrored by a heavy decline in Falsterbo since the 1970s. On the other hand the trend in Tree Pipit seems to be positive at the moment, with a new good number of 49,312 migrants. Meadow Pipit fluctuates fairly

much without any clear trend. Red-throated Pipit is really on the way down, while 31 Rock Pipits is the best number for several years. A new comparatively high number in Yellow Wagtail indicates that the long-term decline may be over. Totally 368 Grey Wagtails continues the increase and the species is spreading northwards in Sweden. A general decline in White Wagtail can be seen also in the Swedish Breeding Bird Survey, in spite of fairly good numbers in the last autumns.

Not a single Waxwing was seen indicating that there was enough berries to eat further north. In the same way a generally good seed production explains the low number of migrating tits. In line with the northern rodent specialists among the raptors Great Grey Shrike has generally declined since 1982. This year's 12 migrants is well below average. The Jackdaw shows a long-time increase at Falsterbo and this year's low number is probably due to a poor concentration to the peninsula in late autumn. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania numbers at Falsterbo have remained stable. This must be explained by a significantly higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. In contrast falling numbers in the Starling have been attributed to the general area decline of pastures in Sweden.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. This year's 468,140 is the lowest number since 2002. Rough estimates of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 7 % Bramblings, corresponding to 33,320 migrants. This low number is most likely a result of more birds wintering in Scania due to a very good beech mast production. The comparatively low Greenfinch figure is also likely due to a poor concentration this autumn. There is thus no reason to believe that the long-term increase has stopped. In contrast the 7,825 Goldfinches is the highest figure so far. Both Linnet and Twite have decreased significantly during the thirty-six years (Table 1). The number of Siskins varies considerably between years but the long-term trend is positive. Also Redpoll shows a significant increase over the period, partly due to the recent spread of the southern subspecies *cabaret*. This autumns low

figure is due to northern birds staying further north in line with most other invasive species. Both crossbills however occurred in high numbers. The Common Crossbill showed an early peak in late August with an all time high of 2,800 on August 21. In contrast to earlier invasions the passage however continued during the rest of the autumn (Table 4). This meant an unusual overlap with Parrot Crossbill. The latter species migrated in good numbers from October, resulting in an all time high count of 4,490. After two good autumns the number of Bullfinches has now been low four years in a row.

Most buntings seem to be on the decline with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting as well as Snow Bunting. This decline is also supported by data from the Swedish Breeding Bird Survey in the first three species. In Lapland Bunting there is no clear trend over the period, but 7 is a low number.

Nils Kjellén
Ekologihuset
SE-223 62 Lund
Nils.Kjellen@zoekol.lu.se

Sträckande strandkator. Foto: Bengt Bengtsson.

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009**

Sträcket i Falsterbo hösten 2009 uppdelat på tiodagarsperioder, samt årets totalsumma och medel för perioden 1973–2008.

Migration at Falsterbo in the autumn 2009 divided into decades, total and mean for the period 1973–2008.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Knölsvan	4	0	4	11	33	22	134	241	34	41	80	604	640
Mindre sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	3	159	43	95	300	193
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	8	58	13	71	150	144
Sädgås	0	0	0	0	0	0	16	1	164	3	0	184	128
Bläsgås	0	0	0	0	0	0	75	59	1151	40	1	1326	323
Fjällgås	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0
Grågås	44	0	0	150	410	390	850	1720	1870	40	560	6034	3605
Kanadagås	0	0	0	15	0	25	4	7	2	4	57	114	116
Vitkindad gås	0	0	0	940	1000	0	15045	5070	21020	240	325	43640	14006
Prutgås	0	0	0	0	53	14883	2129	34	650	5	7	17761	9157
Gravand	179	205	58	28	5	0	0	0	0	0	0	475	360
Bläsand	17	15	215	600	1460	1403	5430	500	280	40	30	9990	6232
Kricka	140	265	130	150	30	10	259	20	30	0	0	1034	870
Gräsand	1	0	0	0	0	0	2	5	27	34	26	95	340
Stjärtand	0	10	88	332	37	209	377	2	0	5	11	1071	881
Ärta	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Skedand	5	10	22	21	0	5	29	0	0	2	0	94	173
Brunand	0	3	0	2	2	4	3	0	0	0	3	17	47
Vigg	2	0	0	0	11	12	136	0	55	0	6	222	415
Bergand	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	12	14	247
Ejder	2130	1030	250	1370	2210	3670	50360	8930	1180	70	330	71530	97058
Alfågel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	63	69	51
Sjöorre	1020	770	170	2640	510	1340	705	20	110	30	190	7505	3469
Svårta	0	8	3	37	0	42	62	6	12	8	36	214	234
Knipa	0	0	0	0	0	0	32	7	10	6	39	94	358
Småskrake	0	0	0	70	15	250	880	50	40	20	80	1405	1224

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Storskrake	<i>M. merganser</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	17	19	42
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	0	1	1	69	10	208	266	14	22	44	113	748	312
Storlom	<i>G. arctica</i>	0	2	15	67	26	28	8	0	8	5	14	173	112
Svartnäbbad islom	<i>G. immer</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1
Viträbbad islom	<i>G. adamsii</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	1
Skäggdopping	<i>Podiceps cristatus</i>	1	0	0	1	1	1	7	0	0	0	1	12	6
Gråhakedopping	<i>P. griseogena</i>	2	3	3	21	3	8	18	2	0	2	8	70	16
Havssula	<i>Morus bassanus</i>	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	1	4	0
Gråhäger	<i>Ardea cinerea</i>	43	17	13	26	34	7	23	6	5	0	0	174	121
Ägretthäger	<i>Egretta alba</i>	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0
Vit stork	<i>Ciconia alba</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Bivråk	<i>Pernis apivorus</i>	5	387	1561	2079	248	29	2	0	0	0	0	4311	7116
Brun glada	<i>Milvus migrans</i>	1	2	2	4	7	0	2	0	0	0	0	18	8
Röd glada	<i>M. milvus</i>	1	5	5	25	441	479	800	215	272	0	29	2272	743
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	0	3	1	2	10	2	5	12	2	1	1	39	14
Ormörn	<i>Circetus gallicus</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	48	133	154	551	145	25	7	1	1	0	0	1065	597
Blå kärrhök	<i>C. cyaneus</i>	1	11	4	8	17	11	57	28	35	13	9	194	269
Stäpphök	<i>C. macrourus</i>	0	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	5	2
Ängshök	<i>C. pygargus</i>	1	6	2	2	0	0	0	0	0	0	0	11	8
Duvhök	<i>Accipiter gentilis</i>	0	0	0	0	1	0	0	7	13	1	0	22	33
Sparvhök	<i>A. nisus</i>	100	756	1366	5622	4202	2184	3839	523	603	44	68	19307	18116
Ornvråk	<i>Buteo buteo</i>	0	17	43	50	1322	622	3311	1597	422	0	12	7396	14137
Fjällvråk	<i>B. lagopus</i>	0	0	0	0	10	29	104	27	7	4	4	185	924
Mindre skrikörn	<i>Aquila pomarina</i>	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Stäppörn	<i>A. nipalensis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Kungsörn	<i>A. chrysaetus</i>	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	2

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Fiskguse	<i>Pandion haliaetus</i>	24	70	95	195	36	4	1	0	0	0	0	425	258
Tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	10	79	80	324	152	47	23	5	1	0	0	721	562
Stenfalk	<i>F. columbarius</i>	0	3	24	64	30	82	83	2	2	1	1	292	232
Lärfalk	<i>F. subbuteo</i>	0	2	3	19	12	0	0	0	0	0	0	36	51
Pilgrimsfalk	<i>F. peregrinus</i>	0	3	6	19	15	13	11	4	2	1	0	74	32
Jaktfalk	<i>F. rusticolus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Trana	<i>Grus grus</i>	0	0	0	0	13	0	5007	0	0	0	0	5020	797
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	85	120	14	6	0	5	0	0	0	0	0	230	290
Skärfläcka	<i>Recurvirostra avosetta</i>	20	8	0	30	0	0	0	0	0	0	0	58	57
Mindre strandpipare	<i>Charadrius dubius</i>	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	5	3
Större strandpipare	<i>Ch. hiaticula</i>	197	416	217	389	86	12	0	0	0	0	0	1317	1124
Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	27	314	162	143	30	21	5	0	0	91	173	966	604
Kustpipare	<i>P. squatarola</i>	8	221	27	28	14	81	25	0	0	0	0	404	281
Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	65	2	0	0	0	0	26	20	690	0	0	803	555
Kustsnäppa	<i>Calidris canutus</i>	1	160	67	263	85	2	5	0	0	0	0	583	586
Sandlöpare	<i>C. alba</i>	5	7	1	14	1	0	5	0	0	0	0	33	71
Småsnäppa	<i>C. minuta</i>	1	5	1	19	7	0	0	0	0	0	0	33	110
Mosnäppa	<i>C. temminckii</i>	4	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	8	2
Spovsnäppa	<i>C. ferruginea</i>	24	11	6	24	0	0	0	0	0	0	0	65	118
Kärnsnäppa	<i>C. alpina</i>	2680	480	520	1130	960	585	190	0	0	0	0	6545	5530
Myrsnäppa	<i>Limicola falcinellus</i>	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	4	1
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	19	32	22	25	5	1	0	0	0	0	0	104	187
Enkelbeckasin	<i>Gallinago gallinago</i>	0	34	0	0	5	8	13	6	13	0	0	79	294
Rödöv	<i>Limosa limosa</i>	14	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	15	1
Myrspöv	<i>L. lapponica</i>	25	168	15	16	25	30	5	0	0	0	0	284	242
Småspöv	<i>Numenius phaeopus</i>	10	11	0	1	0	0	0	0	0	0	0	22	17
Storspöv	<i>N. arquata</i>	25	60	27	68	4	0	0	0	0	0	0	184	228

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Svartsnäppa	21	24	7	17	2	0	0	0	0	0	0	71	68
Rödbena	19	59	32	33	11	0	0	0	0	0	0	154	201
Gluttsnäppa	81	82	34	52	6	0	0	0	0	0	0	255	175
Skogssnäppa	16	13	1	0	0	0	0	0	0	0	0	30	9
Grönbena	40	12	4	5	0	0	0	0	0	0	0	61	69
Drillsnäppa	37	29	12	2	0	0	0	0	0	0	0	80	40
Roskall	7	15	5	7	1	0	0	0	0	0	0	35	36
Smaln. simsnäppa	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Bredstjärtad labb	0	0	0	0	2	7	1	0	0	0	0	10	6
Kustlabb	1	1	0	21	1	0	1	0	0	0	0	25	44
Fjälllabb	0	1	8	14	0	0	0	0	0	0	0	23	7
Storlabb	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Dvärgmåb	1	6	21	17	4	1	276	10	24	36	17	413	329
Skrattmåb	1457	395	456	245	924	70	635	62	27	32	54	4357	7075
Fiskmåb	1035	765	355	288	358	175	238	131	92	110	181	3728	2318
Silltrut	7	20	18	18	0	20	5	0	0	0	0	88	55
Tretåig måb	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	5	9
Skräntärna	0	5	3	0	2	0	0	0	0	0	0	10	10
Fisktärna	243	1614	1290	687	22	17	3	0	0	0	0	5510	1675
Silvertärna	46	70	23	41	0	0	5	0	0	0	0	263	208
Fisk/silvertärna	71	574	648	403	14	1	1	0	0	0	0	Omr.	Omr.
Småtaräna	0	2	0	5	0	0	0	0	0	0	0	7	67
Svarttärna	9	17	10	14	1	0	0	0	0	0	0	51	47
Vitvingad tärna	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Sillgrissla	0	0	0	1	1	1	15	3	0	1	1	30	270
Tordmule	0	0	0	0	0	2	3	1	0	0	0	8	48
Sillgrissla/tordmule	0	0	0	1	0	0	7	0	0	1	0	Omr.	Omr.
Tobisgrissla	0	2	0	3	0	1	1	0	0	0	1	8	1

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Skogsduva	0	0	7	309	538	705	4120	3045	2269	68	49	11110	7843
Ringduva	0	0	0	0	5	5680	72360	147980	71850	4350	12390	314615	235965
Turkduva	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	56
Turturduva	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Törnseglare	0	462	341	170	3	0	0	0	0	0	0	976	7442
Blätare	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Trädläarka	0	0	0	0	25	435	1771	106	149	14	19	2519	1194
Sångläarka	0	0	0	0	0	57	488	869	193	14	9	1630	1632
Backsvala	0	931	1525	1177	159	18	15	0	0	0	0	3825	3465
Ladusvala	0	621	2892	9477	3898	2877	3243	50	25	1	0	23084	23472
Hussvala	0	1845	1500	258	72	12	11	0	0	0	0	3698	5293
Större piplärka	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
Fältpiplärka	1	1	3	4	1	0	0	0	0	0	0	10	29
Trädpiplärka	540	23655	20910	3800	325	57	25	0	0	0	0	49312	21952
Ängspiplärka	0	0	0	12	342	7108	2222	229	341	86	280	10620	8401
Rödstr piplärka	0	0	0	1	5	2	2	0	0	0	0	10	57
Skärpiplärka	0	0	0	2	10	11	8	0	0	0	0	31	33
Vattenpiplärka	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Gulärla	745	12320	9285	16190	229	52	3	1	0	0	1	38826	38614
Citronärla	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Försärla	0	1	10	23	102	111	54	24	35	2	6	368	168
Sädesärla	0	4	105	594	163	127	58	3	6	0	1	1061	1167
Järnsparv	1	0	1	2	18	5	15	3	7	0	0	52	71
Björktrast	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	40	70	9753
Tältrast	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	1149
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	0	0	205	0	30	235	4114

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	0	34	122	4	0	0	160	324
<i>T. viscivorus</i>													
Lövsångare	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	50	225
<i>Phylloscopus trochilus</i>													
Blåmes	0	0	0	0	0	0	300	80	0	0	0	380	22262
<i>Parus caeruleus</i>													
Pungmes	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	4
<i>Remiz pendulinus</i>													
Varfågel	0	0	0	0	0	2	7	1	1	0	1	12	20
<i>Lanius excubitor</i>													
Kaja	0	0	0	0	0	10	885	8159	7660	830	1620	19164	34226
<i>Corvus monedula</i>													
Råka	0	0	0	0	0	0	113	788	832	141	183	2057	6927
<i>C. frugilegus</i>													
Kråka	0	0	0	0	0	0	1	101	79	13	20	214	3703
<i>C. corone</i>													
Stare	600	1520	430	1945	810	2880	14930	4975	14910	4680	1990	49670	113600
<i>Sturnus vulgaris</i>													
Rosenstare	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
<i>S. roseus</i>													
Bo/bergfink	0	0	0	60	12810	41400	353950	10750	37900	1920	9350	468140	772161
<i>Fringilla coe./mont.</i>													
Gulhämpling	0	1	1	1	0	0	1	2	1	0	3	10	6
<i>Serinus serinus</i>													
Grönfink	0	0	0	0	0	200	1500	800	6290	2150	8160	19100	39951
<i>Carduelis chloris</i>													
Steglits	0	0	0	0	18	393	1734	405	2100	1275	1900	7825	1941
<i>C. carduelis</i>													
Grönska	0	0	0	485	1371	17835	8050	420	8560	5240	9660	51621	30959
<i>C. spinus</i>													
Hämpling	0	0	0	0	478	4052	6215	980	3080	455	360	15620	23440
<i>C. cannabina</i>													
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	0	69	337	534	329	1269	2007
<i>C. flavirostris</i>													
Gråska	0	0	0	0	2	0	45	31	189	165	136	568	1875
<i>C. flammea</i>													
Bändelkorsnåb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
<i>Loxia leucoptera</i>													
Mi korsnåb	450	525	6998	3738	753	394	118	32	308	433	865	14614	2004
<i>L. curvirostra</i>													
St korsnåb	0	0	0	1	0	11	839	153	1279	949	1258	4490	679
<i>L. pyropsittacus</i>													
Rosenfink	3	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	6	4
<i>Carpodacus erythrinus</i>													
Domherre	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2	0	6	1064
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>													
Stenkäck	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	6
<i>C. coccyzastris</i>													
Lappsparv	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	1	7	16
<i>Calcarius lapponicus</i>													
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	1	12	42	73	128	157
<i>Plectrophenax nivalis</i>													
Gulsparv	0	0	0	0	0	0	41	163	1085	422	335	2046	2959
<i>Emberiza citrinella</i>													

● **TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2009 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Ortolansparv	0	8	8	3	0	0	0	0	0	0	0	19	40
Sävsparv	0	0	10	13	614	251	1183	118	71	79	38	2377	1283
Kornspurv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Summa	12424	51472	52355	57870	37844	111777	565921	199823	188912	24905	51841	13551441	1645838